

waarom kwamen we naar België?

EPILOOG

Hoe pregnant de timing van de film was, blijkt een dag na dit interview: Antonio Magistro zal de film die een ode was aan hem en zijn generatie niet meer kunnen zien, hij is gisteren overleden in het rusthuis waar hij al een tijdje verbleef.

Rust zacht, lieve Antonio.

‘Deze film gaat niet over vroeger, maar over nu. Dit gaat over een oergevoel, en is heel brutaal en confronterend, zeker voor Italianen’

● Mero Perrotti over de hoofdfiguur: ‘Je ziet dat Antonio de verkeerde keuze heeft gemaakt: hij is naar hier gekomen, iets waarvoor zijn moeder heel erg kwaad op hem was.’ © WWW.ZUPP.BE - GUIDO SCHEPERS

ik nu gemaakt heb, maar ik durfde het niet, snap je?”

De twijfel en de onzekerheid duurde tot Perrotti de film toonde aan Kris Kaerts, een dramaturg met wie hij al eerder samengewerkt had aan een toneelstuk over de barakken-Italianen. “Ik toonde Kris een eerdere versie van de film, en hij zei me: ‘Wat ben je eigenlijk aan het maken, Remo? Je bent iets aan het maken dat anderen willen zien, niet iets wat jij bent. Waar is uw durf? Ik voel gewoon dat je bang bent.’”

“Ik dacht: shit, hij heeft gelijk. De drie volgende dagen heb ik niet geslapen, en heb ik alles eruit gesmeten wat ik er niet echt in wou. Ik heb toen gewoon 80 procent uit mijn montage weggegooid. Ook mijn safetymontages zodat ik niet meer terug kon. Het enige wat ik overgehouden heb, is de begrafenis van mijn moeder, parallel gemonteerd met het verhaal van Antonio Magistro. Heel simpel, heel puur.”

De flamboyante Antonio Magistro is een hoogbejaarde ex-mijnwerker en generatiegenoot van Remo's moeder: een weduwnaar, wiens enige pretjes erin bestaan een pintje te gaan drinken met zijn Poolse maat Cyc, en zingen, altijd maar zingen. Na zijn allerlaatste, zeer succesvolle optreden in het met Italianen volgepakte Casino van Houthalen, belandt de oude man helaas eerst in het ziekenhuis en vervolgens in een rusthuis, waar niemand zijn Italiaans begrijpt.

“Ik wilde al lang iets met Antonio doen”, vertelt Perrotti. “Antonio is zo iemand die geen aandacht vraagt, maar die wel krijgt. Hij was vroeger altijd een beetje het *specialleke* van de wijk: altijd mooi opgekleed reed hij met zijn brommerke rond. En hij trad op als zanger. Met die optredens werd dan

soms wel een beetje gelachen, maar hij zat zo in zijn trip, dat hij zich daar niks van aantrok. Ik was wel een beetje bang om Antonio te gebruiken, want hij is heel fragiel, en het is heel makkelijk om over zo iemand denigrerend te doen, of om hem lachwekkend of zielig neer te zetten. Maar dat wilde ik absoluut niet.”

“Antonio is iemand die zeer veel kan zeggen zonder veel te zeggen, als je begrijpt wat ik bedoel. En dat was ook de bedoeling, want ik wou helemaal geen geschiedkundige film maken waarin iemand kwam vertellen in welk jaar de Italianen hier gearriveerd zijn, met hoeveel ze waren en hoe Meulenberg nu ingepalmd is door andere gemeenschappen. De film vertrekt wel vanuit Meulenberg, maar gaat in wezen helemaal niet over Meulenberg.”

Verkeerde keuzes

Waarover de film dan wel gaat? “De film vertelt het verhaal van iets dat verdwijnt, van iets waar ik onderdeel van ben. Dat is in wezen universeel: met iedere oma en opa die sterft, verdwijnt iets, een stukje dialect, oude gewoontes. Maar in mijn geval ging het om net iets meer: hier valt een hele moedertaal weg, hier verdwijnen de allerlaatste mensen van een hele gemeenschap.”

“En de film gaat ook over de vraag: wat doe je met je leven? In het leven word je altijd gedwongen om keuzes maken, en je ziet dat Antonio de verkeerde keuze heeft gemaakt: hij is naar hier gekomen, iets waarvoor zijn moeder heel erg kwaad op hem was – ze noemde zijn vrouw een hoer. En nadien is hij op heel jonge leeftijd weduwnaar geworden, toen zijn vrouw en zijn zoon samen bij de

geboorte overleden zijn.”

In de film vertelt Antonio dat zijn zus hem verwijt hem dat hij destijds haar raad niet opgevolgd heeft om in Italië huizen te kopen. “Met je pensioen erbij was je in Italië nu een dikke meneer geweest.” In plaats daarvan zien we Antonio zijn schamele potje op een gammel vuurtje in zijn al even gammele garage.

Perrotti: “Ergens in de film zegt Antonio: ‘Zie mij hier zitten, als Italiaan. Wat heb ik nog, als Italiaan?’ Dat is heel herkenbaar bij veel oudere mensen hier: heel veel Italianen waren niet content, maar op den duur zaten ze hier zo lang dat ze niet meer terug konden en maar zijn blijven hangen. Antonio zegt dat ook letterlijk: ‘Ik zal hier sterven, want het is te laat om nog terug te gaan. En zelfs als het kon: wat moet ik ginder gaan doen? Waar zou ik daar belanden?’ Want ja, qua ziekenhuizen en zo is het daar een apenland: je moet er of Berlusconi-achtige connecties hebben om goed behandeld te worden, of heel veel geld.”

“Dat besef dat ze hier gaan sterven is heel confronterend, en ik ben bang dat dat er flink gaat inhakken wanneer de oudere Italianen de film zien, maar ook bij Turken en Marokkanen... Kijk, het is sowieso erg om oud en ziek te worden, het is sowieso erg om eenzaam te zijn. Maar het is nog duizend keer erger om dat mee te maken in een land waar men je niet verstaat.”

Ondanks de soms confronterende beelden en inhoud is *Mamma Irma* toch geen deprimerende film, maar eerder een bitterzoete ode aan een hele generatie mensen. “De film is een overwinning op mezelf”, zegt Perrotti. “Ik heb iets gemaakt waarvan ik niet wist dat ik het kon maken. En dat is dankzij wat de generatie van mijn ouders –

letterlijk – naar hier gebracht heeft. En ja, ondanks zijn situatie is Antonio tegelijk heel relativerend, is hij constant aan het zingen en zit hij vol wijsheden: veel wijsheden heeft hij niet, en het zijn er hele simpele, maar net daarom vond ik ze zo goed. ‘Welke keuze heb ik anders dan gelukkig te zijn’, vraagt hij bijvoorbeeld.”

Zondag gaat *Mamma Irma* in première, een première die Perrotti bewust in Meulenberg zelf wou organiseren. “De mensen hier zijn nieuwsgierig om de film te zien, maar ik ben nog duizend keer nieuwsgieriger om te zien hoe de mensen op de film gaan reageren. In ben ervan overtuigd dat deze film in Meulenberg elektriciteit teweeg gaat brengen, sommigen gaan aan de grond genageld zijn. Veel Italianen denken dat ze naar een soort *Marina* zullen gaan kijken, maar daar heeft het niks mee te maken. Deze film gaat niet over vroeger, maar over nu. Dit gaat over een oergevoel, en is heel brutaal en confronterend, zeker voor Italianen en de oudere Meulenbergenaars. Bovendien denk ik dat de reactie bij sommigen gaat zijn: ‘Waarom heb je dit opgehangen aan Antonio? Zijn wij allemaal zoals Antonio, misschien?’”

“Want ja, het is heel rauw, hé, wat ik in de film toon. Je kunt over dat rauwe wel een parfum spuiten, en het eventueel een mooi jasje aandoen. Maar als je écht doorbijt, weet je: zo is het *fucking* leven.”

Mamma Irma gaat in première op zondag 22 juni in cc Casino Houthalen. De voorstellingen van 14 & 15 uur zijn volledig uitverkocht, voor de voorstelling van 17 uur zijn nog tickets beschikbaar.



mijn ouders in België



was dit de mooiste periode



● *Mamma Irma* toont het leven van de migranten als ‘barakkenvolk’, maar ook de begrafenis van Perrotti's moeder, waarmee het allemaal begon. © RV